



# Hassas Bireylerde Ağrı Yönetimi Kılavuzu

## International Association for the Study of Pain

Hastaların ve doktorların bakımla ilgili en iyi tedaviyi seçmesi için sistematik klinik kılavuzlar geliştirilmiştir. İdeali kılavuzların kanıta dayalı olmasıdır; ancak bazen otoritelerin ortak görüşlerine de dayanabilir (Livesey & Noon 2007). Kılavuzların amacı, özel sorunların çözümünde en iyi öneriyi sağlamaktır. Güçlü kanıtlar uzmanların fikir birliğine varmasına yardımcı olsa da, kanıta rağmen uzun süreli inanç ve uygulamaları değiştirmek zor olabilir. Hassas bireylere gelindiğinde, Global Ağrı Yılı kapsamında 4 ana grup vurgulanmıştır: düşük yaşlılar, çocuk ve infantlar, entellektüel engelleri olan bireyler ve işkence mağdurları. Başkaları da olmasına karşın, bu dokümanda özellikle bu gruplar üzerinde durulacaktır. Toplumda bireylerde ve bireyler arasında arasında değişken ağrı deneyimleri varken herkesi kapsayan tek bir kılavuz olamaz. Bununla ilgili olarak, bazı hassas bireylerin sözel iletişimi kısıtlı olabilir (örn, ciddi demans hastaları ve infantlar). Ağrı subjektif bir duyum olduğundan iletişimde kısıtlılıkları olan bireylerin gereksinimleri için özel kılavuz gerekmektedir.

Yaşlı erişkinlerde ağrıyla ilgili en az 10 kılavuz ağrının değerlendirilmesi ve tedavisi, akut ve kronik ağrı veya osteoartrit bağı ağrıyı ele almaktadır (örn, Herr ve ark 2011, Schofield ve ark 2018, Hadjistavropoulos ve ark 2007, American College of Rheumatology 2012, American Geriatric Society 2015, American Medical Directors Association 2015, Australian & New Zealand College of Anaesthetists 2013, University of Iowa 2015, 2016; Hadjistavropoulos'un 2017'de demansı olan yaşlı erişkinlerde ağrı değerlendirilmesiyle ilgili kılavuz yer alır). Entellektüel yetersizlikleri olan erişkinlerde literatürde çok az kılavuz bulunmaktadır. Araştırmacılar, bazen çocuklar için geliştirilen ağrı değerlendirme gereçlerini kullanmayı düşünürler (Doody & Bailey 2017) ve durumun yönetimi etyolojiye, hasta karakteri ve tercihine göre uyarlanır (Doody & Bailey 2017). Yine de, entellektüel yetersizlikleri olan erişkinlere uygun kılavuzlar oluşturma çabası olmuştur (örn, the Chronic Pain Scale for Nonverbal Adults with Intellectual Disabilities [CPS-NAID]; Burkitt ve ark, 2009). Entellektüel yetersizlikleri olan erişkinlerde ağrı değerlendirilmesine yaklaşım Hadjistavropoulos ve ark. (2011) tarafından tartışılmıştır.

Çocuk literatüründe daha kapsamlı birkaç kılavuz mevcuttur. Bu kılavuzlar, çeşitli ülkelerden ve Dünya

Sağlık Örgütü'nden akut ve kronik ağrıya yöneliktir (örn, Royal College of Emergency Medicine, 2017, National Institute of Health & Care Excellence 2018, World Health Organization 2012, British Pain Society 2009). İnançta ağrı değerlendirilmesi Ruskin ve ark 2011'de bulunabilir. İşkence mağdurlarında birkaç kılavuz olsa da, ağrıdan ziyade psikolojik bozuklukların yönetimiyle ilgilidir (Amris & Williams 2015). Yine de, bu grupta ağrının yönetimiyle ilgili önerilen birkaç yayın vardır (Williams & Volkman 2010, Prip & Persson 2012).

Kılavuz hazırlama ve ilgili çalışmalar organizasyonlar ve kişilere bağlı engeller nedeniyle zordur (örn, değişikliğe direnç, yeterli organizasyon desteği, kısıtlı kaynaklar) (Gagnon ve ark, 2013). Kılavuzlarla ilgili aşinalık ve devamlı eğitim yeterli olmayabilir ve sıklıkla siyasi değişiklikler, uygulama planları, lokal destekleyici doktorun uyarlamayı denetlemesini, personel ve yönetim sorumluluğunu ve ortaklığını, duruma özel uyarlamalar için uygulamada esnekliği, yanı sıra kalite göstergeleri kullanarak uygulama başarısını izlemeyi gerektirir (örn, Hadjistavropoulos ve ark, 2016).

## KAYNAKLAR

- [1] Amris K1, Williams AC. (2015) Managing chronic pain in survivors of torture. *Pain Manag.* 2015;5(1):5-12. doi: 10.2217/pmt.14.50.
- [2] Burkitt, Breau et al., (2009). Pilot study of the feasibility of the Non-Communicating Children's Pain Checklist – Revised for pain assessment in adults with intellectual disabilities. *Journal of Pain Management*, 2(1)
- [3] Doody O, Bailey ME (2017) Interventions in pain management for persons with an intellectual disability. *Journal of Intellectual Disabilities*
- [4] Gagnon, M. M., Hadjistavropoulos, T., & Williams, J. (2013). Development and mixed methods evaluation of a pain assessment video training program for long-term care staff. *Pain Research & Management*, 18(6), 307-312.
- [5] Hadjistavropoulos, T., Breau, L. & Craig, K.D. (2011). Pain assessment in adults and children with limited ability to communicate. In D.C. Turk & R. Melzack (Eds.) *Handbook of pain assessment* (3rd Edition) (pp. 260-280). New York: Guilford Press
- [6] Hadjistavropoulos, T., Williams, J., Kaasalainen, S., Hunter, P.V., Savoie, M. & Wickson-Griffiths, A. (2016). Increasing the frequency and timeliness of pain assessment and management in long-term care: Knowledge transfer and sustained implementation. *Pain Research and Management*, vol. 2016, Article ID 6493463, 13 pages. doi:10.1155/2016/6493463
- [7] Hadjistavropoulos, T. (2017). Guidelines and practical approaches for the effective pain assessment of the patient with dementia. In S. Gibson and S. Lautenbacher (Editors), *Pain in dementia*, pp. 177-191. Philadelphia: Wolters Kluwer.
- [8] Livesey & Noon (2007) Implementing guidelines: what works. *ADC Education & Practice* 92.5
- [9] National Institute for Health & Care Excellence. NICE guidelines pain management in children with medical illnesses <https://www.evidence.nhs.uk/search?q=NICE+guidelines+pain+management...children>
- [10] Ruskin, D., Amaria, K.A., Warnock, F.F., & McGrath, P.A. (2011). Assessment of pain in infants, children and adolescents. In D.C. Turk & R. Melzack (Eds.) *Handbook of pain assessment* (3rd Edition) (pp. 213-241). New York: Guilford Press.
- [11] The Royal College of Emergency Medicine. Best Practice Guideline. Management of pain in children (REV July 2017). 1. Revised. July 2017.
- [12] Williams A & Volkman (2010) Understanding Pain from torture. *Pain Management*. 3. 359-366
- [13] Prip K, Persson AL, Sjolund BH (2012) Sensory functions in the foot soles in victims of generalised torture, in victims beaten under the feet (falanga) and in healthy controls – a blinded study using quantitative sensory testing. *BMC Int. Health Hum. Rights*. 12.39.
- [14] World Health Organisation (2012) Guidelines on the treatment of persistent pain in children with medical illnesses.
-

## **YAZARLAR**

Patricia Schofield, PhD, Co-Chair Global Year Task Force  
Faculty of Health, Education, Medicine and Social Care  
Anglia Ruskin University  
Chelmsford, United Kingdom

Thomas Hadjistavropoulos, PhD  
Research Chair in Aging and Health  
Department of Psychology  
University of Regina  
Regina, Canada

---